Nowy Czas

Nr 52 - rok III. Wychodzi trzy razy tygodniowo: we wtorki, czwartki i soboty | Jędrzejów, środa 7 maja 1941 roku | Odbito w druk. „Nowy Czas" Jędrzejów Rynek 1 Telefon nr 50 | Cena 15 groszy

Administracja i ekspedycja: Jędrzejów, Rynek 1. Tel. 50.— Oddział w Kielcach: M. Klebäbczy, ul. Sienkiewicza 39 m. 2.— Prenumerata miesięczna w Jędrzejowie 1.75zł, pod opaską 2.20zł.

Ceny za ogłoszenia: a) handlowe: cała strona 200 zł, pół strony 150 zł, ćwierć 75 zł, jedna ósma 50 zł, szesnastka 30 zł; b) drobne: za słowo 20 gr, przy poszukiwaniu pracy 10 gr.

Posiedzenie Parlamentu Rzeszy. Berlin, 4 maja. Przewodniczący Parlamentu Rzeszy komunikuje: Dziś o godzinie 18-tej wieczorem zbierze się Parlament Rzeszy. Porządek dzienny przewiduje wysłuchanie oświadczenia rządu niemieckiego. Przebieg posiedzenia będzie transmitowany przez wszystkie radiostacje niemieckie.

Przemówienie kanclerza Hitlera. Berlin, 5 maja. Na posiedzeniu Parlamentu Rzeszy kanclerz Hitler wygłosił mowę, w której przedstawił wypadki poprzedzające wojnę na Bałkanach i przebieg operacyj niemieckich sił zbrojnych przeciwko Grecji, Jugosławii i brytyjskiemu korpusowi pomocniczemu. Przemówienie to przedrukujemy w następnym wydaniu naszego pisma.

Wojna Iraku z Anglią

Zajęcie terenów naftowych Mossulu przez wojska irakijskie

Oddziały irakijskie przecięły naftociąg, łączący Kerkuk z Haifą, przez który przepływała ropa naftowa dla brytyjskiej floty śródziemnomorskiej — Anglicy wysadzili w sobotę dwadzieścia tysięcy żołnierzy w Basra

Stambuł. Z Belgradu donoszą: Rząd Iraku premiera Kailani wystosował odezwę do narodu, stwierdzającą, że rząd Iraku miał najlepszą wolę wypełnienia lojalnie zobowiązań wynikających ze swego układu z Anglią i z tego powodu zezwolił na wysadzenie wojsk angielskich w Basra, jednak tylko celem przemarszu przez Irak. Gdyby Anglia zlekceważyła tę klauzulę, wówczas rząd Iraku będzie zmuszony powziąć odpowiednie kroki, mające na celu obronę praw narodu. Odezwa wzywa ludność do zachowania spokoju i zaufania w zwycięstwo słusznej sprawy Iraku. W ostatnich dniach rząd wydał zarządzenie, mające na celu doprowadzenie do końca mobilizacji armii, do której powołano kilka roczników. Do ambasadora angielskiego w Bagdadzie wystosowano żądanie, utrzymane w bardzo energicznym tonie, aby te oddziały pierwszych kontyngentów wojsk indyjskich, które wyładowano z okrętów w Basra 19 i 20 kwietnia i które jeszcze znajdują się w Iraku, opuściły niezwłocznie kraj w kierunku Palestyny w myśl zawartego porozumienia. Ponadto zakomunikowano ambasadorowi, że w razie potrzeby Irak stawi zbrojny opór w razie wyładowania w Basra drugiego kontyngentu wojsk przed opuszczeniem Iraku przez pierwszy kontyngent. Armia Iraku wzmocniła ochronę najważniejszych punktów strategicznych kraju, obsadzając lotniska węzłowe, punkty komunikacyjne i tereny naftowe.

Bejrut. W ubiegły piątek przybyły do portu w Haifie większe transporty wojsk brytyjskich. Jak słychać, wysadzono na ląd około 3.000 żołnierzy. Ogólnie przypuszczają, że oddziały te wyruszą w drogę do Iraku. Z terenu Transjordanii wysłano również garnizony wojskowe brytyjskie do Iraku. Mają one udać się w kierunku fortu Rutba.

Bejrut. Radiowa rozgłośnia w Bagdadzie przyniosła wiadomość o zajęciu terenów naftowych w Mossulu przez wojska irakijskie, które je wzięły pod swą kontrolę.

Ankara. W związku z podjęciem kroków nieprzyjacielskich Iraku przeciwko Wielkiej Brytanii donoszą dodatkowo z Bagdadu, że termin irakijskiego ultimatum skierowanego do rządu Wielkiej Brytanii upłynął w piątek w południe. Z uwagi na to, że rząd brytyjski nie uczynił w określonym terminie zadość propozycjom irakijskim w sprawie wycofania wojsk i okrętów angielskich, wojska Iraku rozpoczęły, stosownie do zapowiedzi, swe operacje bojowe przeciwko wojskom brytyjskim. Koło lotniska oraz w garnizonie Habaniyah miały miejsce niezwykle ostre potyczki. Ponadto wojska irakijskie rozpoczęły natarcie na lotnisko w Sindebanas, zajęte przez wojska brytyjskie.

Nowy Jork. Agencja Associated Press dowiaduje się, że rząd Iraku podał do wiadomości za pośrednictwem radia o aresztowaniu licznych brytyjskich agentów, którzy przy pomocy łapówek zamierzali podburzyć pewne warstwy ludności. Rząd irakijski zwolnił wszystkich urzędników. Ponadto postanowiono w stan oskarżenia żydów w Bagdadzie, którzy zamknęli swe sklepy i zamierzali wywołać zamieszki. Kolportowali oni niepokojące pogłoski.

Sofia. Pierwsze zbrojne starcie między wojskami angielskimi i irakijskimi nastąpiło — jak już doniesiono — w ubiegły piątek, stanowiący dzień świąteczny mahometan, a równocześnie datę urodzin młodego króla Iraku. Do Bagdadu przybyli liczni przywódcy szczepów z szeregu prowincyj Iraku. Postawili oni do dyspozycji rządu zdolnych do walki mężczyzn swych szczepów. Arabowie z Palestyny, zbiegli do Iraku przed terorem angielskim, zgłosili się na ochotnika do armii irakijskiej. W Bagdadzie zarządzono zaciemnianie i wzmocniono ochronę przeciwlotniczą.

Genewa. Ministerstwo brytyjskiej gospodarki wojennej ogłosiło za pośrednictwem angielskiej służby informacyjnej, iż wszystkie neutralne statki państw leżących poza Europą będą musiały w związku z przewozem towarów do Iranu lub Iraku przez Zatokę Perską zaopatrywać się w specjalne frachty-certyfikaty nawigacyjne.

Bejrut. Irakijski dziennik „Elachawai" dowiaduje się, że rząd Iraku podjął kroki mające na celu wysiedlenie z kraju obcokrajowców, zatrudnionych w różnych przedsiębiorstwach.

Ankara. Po upływie ustalonego w ultimatum terminu, irakijski rząd opublikował następującej treści komunikat w sprawie podjęcia kroków wojennych:

„Narodzie irakijski! Jak wiadomo, irakijski rząd poczynił wszystkie możliwe starania, aby znaleźć drogę porozumienia. W lojalnym wykonaniu umowy brytyjsko-irakijskiej był rząd skłonny udzielić swej zgody na przemarsz brytyjskich wojsk przez terytorium Iraku. Wielka Brytania jednak postanowiła działać wbrew odnośnemu układowi, czym pogwałciła prawa, bezpieczeństwo i suwerenność państwa irakijskiego. W obliczu tych faktów rząd Iraku uważał za swój święty obowiązek podjąć wszelkie kroki obronne.

Kiedy wojska irakijskie zwróciły się z żądaniem ewakuowania po myśli układu zajętych przez wojska brytyjskie lotnisk, żołnierze brytyjscy otworzyli ogień na nasze wojska stojące w okolicy Habaniyah. Na ten zamach wojskowy z bronią w ręku odpowiedzieliśmy w podobny sposób. W obecnej chwili operacje mają dla naszych wojsk pomyślny przebieg.

Narodzie Iraku! W tej odpowiedzialnej chwili zachowaj spokój i miej do własnej armii zaufanie. Armia ta wykonując swój obowiązek, broni honoru i bezpieczeństwa kraju. Dbajcie o wewnętrzny pokój! Zwycięstwo będzie należało do nas!

Bejrut. Według nadeszłych tu wiadomości na południowej granicy Transjordanii w okolicy Akaba skoncentrowano silne liczebnie kontengenty wojsk przybyłych z Saud Arabii.

Ankara. Według doniesień nadeszłych tu w sobotę ze stolicy Iraku, ambasador brytyjski sir Kinnaham Cornwallis oraz szereg członków ambasady brytyjskiej usiłowali w piątek rozdawać na ulicach Bagdadu ulotki skierowane przeciwko rządowi Iraku. Tłum przepędził jednak dyplomatów brytyjskich z powrotem do ambasady, a ulotki ich spalił. Straż wojskową przy ambasadzie brytyjskiej rząd Iraku był zmuszony wzmocnić.

Genewa. Minister obrony krajowej Iraku w wydanym przez siebie komunikacie oficjalnym wyraził swe zadowolenie z powodu „nienotowanej dotychczas w historii Iraku gotowości i entuzjazmu", jakimi to zaletami wyróżnili się rekruci rocznika 1922, którzy na pierwszy apel zgłosili się w swych oddziałach wojskowych. Minister podkreślił, że pod broń zgłosili się również trudni do zewidencjonowania członkowie koczującego szczepu beduinów, zamieszkującego południowe kresy Samawy.

Ankara. Jak w sobotę doniesiono z Bagdadu, premier Iraku Raszyd Ali el Kailani udał się na front do oddziałów biorących udział w akcji bojowej. Oddziały irakijskie przecięły naftociąg, łączący Kerkuk z Haifą, przez który przepływała ropa naftowa dla brytyjskiej floty śródziemnomorskiej.

Bejrut. Jak donoszą z Bagdadu, w brytyjskim protektoracie Koweit doszło w sobotę do demonstracyj przeciwko Anglikom, którzy i tutaj wyładowali i przygotowują się do marszu na Irak. (Dalszy ciąg na stronie czwartej)

Kampania w Grecji zakończona

Berlin. Oświadczają tu, że po zajęciu całego terytorium greckiego kampanię w Grecji można uważać za zakończoną. Równocześnie podkreślają tu jednak, że kampanię tę można uważać jedynie tylko za część walki o Morze Śródziemne.

Berlin. Artyleria marynarki niemieckiej ostrzeliwała 1 maja w godzinach wieczornych okręty, znajdujące się przed portem Dover oraz przeciwległe wybrzeże.

Naczelna komenda niemieckich sił zbrojnych komunikuje: W Grecji oddziały armii niemieckiej zakończyły obsadzanie Peloponezu. Na kontynencie greckim nie ma już ani jednego zdolnego do walki Anglika. W południowych portach Peloponezu dopędzono resztki uciekających Anglików, zanim zdążyli się schronić na okręty, i wzięto ich do niewoli. Liczba jeńców brytyjskich ujętych przy tej okazji podwyższyła się do 8.200 żołnierzy. Bojowe wozy pancerne zatopiły w dniu 30 kwietnia w zatoce Korynckiej jeden nieprzyjacielski statek transportowy, a drugi zmusiły do poddania się. W Afryce Północnej znaczne oddziały niemieckich i włoskich samolotów bojowych bombardowały wielokrotnie z dobrym skutkiem nieprzyjacielskie pozycje obronne koło Tobruk. Celne bomby zmusiły do milczenia baterie artyleryjskie i wywołały gwałtowne eksplozje w forcie Pilastrino oraz w magazynach amunicji. Eskadry samolotów burzących interweniowały skutecznie w walkach na ziemi, w walce powietrznej zestrzeliły 4 samoloty myśliwskie typu Hurricane, na ziemi zaś zniszczyły dalszy samolot. Artyleria marynarki zestrzeliła na Morzu Śródziemnym 4 brytyjskie samoloty torpedowe. Samoloty prowadzące zbrojne wywiady bombardowały szczególnie skutecznie pewną fabrykę materiałów wojennych na południowym wybrzeżu Anglii i zatopiły na południe od Plymouth jeden okręt handlowy. Dalekonośna artyleria marynarki wojennej wzięła pod skuteczny ogień okręty, stojące koło Dover. Ubiegłej nocy eskadry samolotów bojowych obrzuciły ponownie bombami rozpryskowymi i zapalającymi port w Liverpoolu, zaopatrujący kraj w towary importowe. Ważne obiekty wojenne na terenie portu i miasta zostały objęte groźnymi pożarami, przy czym powstało kilka eksplozyj. Dalsze ataki powietrzne skierowano na porty, zakłady przemysłowe i lotniska w Anglii południowej i południowo-zachodniej. Nad bazą morską Scapa Flow zestrzelono 2 balony zaporowe. Nieprzyjaciel nie dokonywał działań bojowych nad terenem Rzeszy ani w ciągu dnia ani w nocy. W czasie walk w Macedonii i Tracji szczególną odwagą wyróżnili się major Esch, kapitanowie Mayerhofer i Pfeiffer z pewnego pułku strzelców górskich, major von Viebahn i kapitan Nietzsche z pewnego pułku piechoty, oraz major Girscher z pewnego pułku artylerii. Porucznik jednego z oddziałów wywiadowczych Wolf zestrzelił w Afryce siódmy nieprzyjacielski wóz pancerny.

Włoski komunikat wojenny: Nasze samoloty bombardowały obiekty portowe w La Valetta. W walkach powietrznych nad wyspą Maltą lotnicy niemieccy zestrzelili 3 maszyny typu „Hurricane". W Afryce Północnej na odcinku Sollum działalność oddziałów włosko-niemieckich i niemieckich lotników, którzy w lotach zniżonych atakowali nieprzyjacielskie samochody, koncentracje wojsk i baterie artyleryjskie. Samoloty włoskie i niemieckie kontynuowały gwałtowne ataki bombowe na obiekty fortyfikacyjne w Tobruk, gdzie nasz nacisk staje się coraz silniejszy. Myśliwce niemieckie zestrzeliły 4 samoloty nieprzyjacielskie. Nieprzyjaciel dokonał ataków powietrznych na Dernę i Benghasi. Zanotowano kilka ofiar w ludziach i nieznaczne szkody materialne. Z Afryki Wschodniej nie ma nic ważnego do doniesienia.

Obchód dnia narodowo-socjalistycznego

(Od własnego korespondenta PWP.)

Dzień 1 maja jako święto narodowo-socjalistyczne narodu niemieckiego obchodzono w tym roku wprawdzie bez zwyczajnych rozmiarów i uroczystych manifestacyj z czasów pokojowych, jednak w sposób niezwykle podniosły i poważny. Punktem kulminacyjnym uroczystości był manifestacyjny akt wobec zastępcy kanclerza Hitlera, ministra Rzeszy Rudolfa Hessa w Augsburgu, w czasie którego szereg mężów niemieckich otrzymał odznakę „Pionierów Pracy". Równocześnie szereg zakładów i fabryk odznaczono plakietą „Narodowo-socjalistycznego Zakładu Wzorowego". W ramach uroczystości w innych miastach, m. in. w Berlinie, odbyło się nadanie krzyża zasługi wojennej specjalnie zasłużonym robotnikom ze wszystkich prowincyj Rzeszy. We wszystkich zakładach odbyły się uroczystości, apele i wieczory koleżeńskie.

Uroczystości 1-go maja w Moskwie

(Od korespondenta Polskich Wiad. Pras.)

Moskwa. Dorocznym zwyczajem z okazji 1 maja odbyły się tu wielkie uroczystości oficjalne. Na Czerwonym Placu w Moskwie komisarz wojny Timoszenko przyjął — jak co roku — defiladę wojsk. Komisarz Timoszenko otworzył defiladę krótkim przemówieniem, w którym m. in. oświadczył: „Związek Sowietów pragnie pokoju i trwałych przyjaznych stosunków z krajami, życzącymi sobie również utrzymywania stosunków przyjaznych na równi ze Związkiem Sowietów. Nie można jednak przeoczać faktu, że sytuacja międzynarodowa jest naprężona i kryje w sobie różne niespodzianki. Z tego powodu czerwona armia i flota muszą stać w pełnym pogotowiu bojowym".

Wielko-azjatycka przestrzeń życiowa

Po rozwiązaniu w Japonii wszystkich stronnictw politycznych prezydent Nakao powołał do życia stronnictwo narodowe „Tohokai", które w ubiegły czwartek odbyło wielką manifestację przy udziale ponad 10.000 członków tej organizacji. Na to zebranie przybyli również członkowie i zwolennicy innych stronnictw narodowych. Przemawiał prezydent Nakao na temat sytuacji. W rewolucji, jaką zebrani powzięli pod koniec manifestacji, zwrócono się z apelem do rządu, aby ten, opierając się na postanowieniach Paktu Trzech oraz ostatnio zawartego paktu neutralności japońsko-sowieckiego, jak również na pomyślnej sytuacji dyplomatycznej, w jakiej obecnie Japonia się znajduje, natychmiast podjął energiczne i radykalne kroki, zmierzające do wielkiego i świętego celu, mianowicie stworzenia wielkoazjatyckiej przestrzeni życiowej. Cel ten będzie można osiągnąć drogą zakrojonej na światową skalę polityki, opierającej się na dekrecie cesarskim oraz na Pakcie Trzech Mocarstw.

Tokio. Na zasadzie uchwały gabinetu z dniem 10 maja wchodzi w życie ustawa o ochronie obrony narodowej. Ustawa ta przewiduje zasadniczo ochronę tajemnic natury wojskowej, dyplomatycznej i gospodarczej, oraz ogólną ochronę przed szpiegostwem. Większość czynów przeciwdziałających tej ustawie zagrożona jest karą śmierci.

Zmiany w gabinecie Churchilla

Wielkobrytyjskie prezydium rady ministrów podało do wiadomości publicznej informacje o ważnej zmianie, jaka zaszła w łonie gabinetu Churchilla, że mianowicie minister komunikacji podpułkownik J. T. C. Moore-Brabazon mianowany został ministrem produkcji lotniczej, zajmując to stanowisko po Lordzie Beaverbrooku, który z kolei przeszedł na stanowisko ministra stanu. Ministerstwa żeglugi i komunikacji zostały sfuzjonowane. Stanowisko ministra obu tych resortów powierzono mr. J. F. Leathera'owi który dotychczas piastował godność doradcy w sprawach węglowych w ministerstwie żeglugi. Pełniący dotychczas obowiązki ministra żeglugi R. H. Cross został desygnowany na stanowisko wysokiego komisarza Australii. Parlamentarnym sekretarzem w ministerstwie komunikacji mianowany został pułkownik J. J. Llewellin, zaś F. Montagua parlamentarnym sekretarzem w ministerstwie produkcji lotniczej.

Anglicy wysadzają nowe wojska

na ląd w Basrah, nie czekając na zgodę rządu Iraku

Ankara. Według nadeszłych tu doniesień z Bagdadu, w dniu 30-go kwietnia do portu w Basrah nadszedł nowy silny kontyngent wojsk angielskich z Indyj i został wysadzony na ląd jeszcze przed załatwieniem niezbędnych formalności z rządem Iraku, przewidzianych w protokole, obowiązującym między Irakiem i Anglią. Rząd Iraku wdrożył w tej sprawie rokowania z ambasadą angielską w Bagdadzie. Rząd Iraku stoi na stanowisku, że na terytorium tego kraju mogą przybyć nowe wojska angielskie dopiero wówczas, kiedy poprzednio wysadzone na ląd oddziały opuszczą kraj, udając się w innym kierunku. W związku z dokonanym ostatnio wyładowaniem wojsk brytyjskich w Basrah poseł Iraku w Ankarze oświadczył wobec przedstawiciela tureckiego dziennika „Ulus", że przemarsz wojsk brytyjskich przez terytorium Iraku nastąpił na podstawie porozumienia między Anglią i Irakiem, gwarantującego niezawisłość i suwerenność państwa Iraku. Według doniesień z Bejrutu, rząd Iraku po złamaniu przez Anglików paktu Anglia-Irak przez wyładowanie nowych transportów wojsk w Basrah powziął kroki, mające na celu obronę swych praw. Jak się zdaje, Anglia nie zamierza szanować zastrzeżonych traktatem praw Iraku, ponieważ ambasador brytyjski w Bagdadzie otrzymał polecenie zakomunikowania rządowi Iraku odnośnego zawiadomienia. Wojska przybyłe do Basrah wysadzono na ląd oraz wydano zarządzenia celem przewiezienia w bezpieczne miejsce angielskich kobiet i dzieci z terenu tego kraju.

Grecy dziękują

Berlin. Mieszkańcy miasta Grevena w Grecji przesłali na ręce kanclerza Hitlera pismo następującej treści: „Jego Ekscelencji Kanclerzowi Rzeszy i Wodzowi Narodu Niemieckiego, Adolfowi Hitlerowi w Berlinie. — Grecka ludność miasta Grevena oraz okolicy wyraża osobiście Jego Ekscelencji oraz dzielnym wojskom niemieckim, w szczególności zaś lotnikom najgłębsze i najserdeczniejsze podziękowanie a zarazem wdzięczność za nienaganne i wręcz przyjazne zachowanie się okazane bezbronnej ludności. — Pełnomocnicy rady miasta Grevena: Arcybiskup Gervasios — Burmistrz, Johani Gudsias — Demetrius Nojelis, przewodniczący Izby Adwokackiej — Desetrius Kantras, przewodniczący Izby Handlowej.

Utworzenie nowego rządu w Grecji

Ateny. Przewodniczący nowego rządu greckiego generał Tsolakoglu wydał do narodu greckiego odezwę, która między innymi stwierdza: „Po zajęciu Aten przez Niemców, po ucieczce Anglików i po opuszczeniu kraju przez króla nie może być mowy o kontynuowaniu wojny“. Naród grecki musi pogodzić się z faktami, jakie zaistniały. Grecja potrzebuje silnego i autorytatywnego rządu. Z tego powodu generał Tsolagoglu zdecydował się w porozumieniu z generałami armii greckiej na utworzenie nowego rządu, opartego na woli narodu greckiego. Celem rządu jest zapewnienie bezpieczeństwa narodowi i krajowi, dotkniętemu obecnym nieszczęściem. Każdy Grek powinien ze swej strony poczynić wszelkie wysiłki udzielenia rządowi pomocy przez swoje lojalne zachowanie się, rząd zaś wytęży wszelkie siły celem zlikwidowania dotkliwych ciężarów, spowodowanych przez wojnę. Generał Tsolakoglu wspomina następnie o minionych walkach, w czasie których sprawował on funkcję dowódcy, w walkach, które podniosły wysoko honor oręża greckiego, ponieważ żołnierze greccy okazali się godnymi potomkami bohaterów z pod Maratonu, Thermopil i Platelii. Te same powody, które zmusiły go do wydania rozkazu złożenia broni po stwierdzeniu beznadziejności dalszej walki, skłaniają go dziś do apelu pod adresem wszystkich obywateli, aby poszli za jego przewodnictwem i podjęli pracę nad odbudową ukochanej ojczyzny greckiej. Odłożywszy na bok obce i prywatne interesy, wszyscy powinni poświęcić się dla dobra narodu, aby Grecja żyła dalej i aby narodowi zapewniono pracę i pokój. Nikomu nie wolno wahać się, wszyscy powinni uczynić co leży w ich możliwościach. Apel generała Tsolakoglu kończy się słowami „Liczę na patriotyzm każdego z Was“

Berlin. W Berlinie śledzi się z zainteresowaniem utworzenie nowego rządu greckiego. Zarówno jednak koła oficjalne jak i nieoficjalne są bardzo wstrzemięźliwe z wypowiedzeniem swej oceny. Ograniczono się jedynie do oświadczenia, że strona niemiecka nie będzie liczyła się z królem greckim, który porzucił na pastwę losu swój kraj i naród. Na odnośne zapytania dodano ze strony niemieckiej, że formalnie istnieje możliwość współpracy z nowym rządem, wpierw jednak należy wyczekać, jak będzie się przedstawiało jego zachowanie i działalność. W każdym razie, jeżeli nowy rząd w Atenach będzie wprowadzał w życie takie zasady, jakie podał do publicznej wiadomości, wówczas można myśleć o współpracy.

Demobilizacja armii greckiej

Radiostacja ateńska podała do wiadomości rozkaz ministra wojny Bakosa o demobilizacji całej armii greckiej. Z chwilą ogłoszenia tego rozkazu — stwierdza komunikat — uchodzą za zwolnionych i mają się udać na własny koszt do swych miejsc zamieszkania, bez względu na rocznik — wszyscy członkowie greckich sił zbrojnych z wyjątkiem oficerów i żołnierzy następujących jednostek: 1) straży zamkowej, 2) magazynów uzbrojenia w Atenach, Pireus i Gudi, 3) straży przy mauzuleum Nieznanego Żołnierza. Szkołę kadetów rozwiązuje się aż do dalszego zarządzenia. Kadetów zwalnia się z tym, że są zobowiązani przebrać się w ubrania cywilne. Również czynni oficerowie mogą nosić tylko cywilne ubrania, muszą jednak być gotowymi w każdej chwili do dyspozycji. Likwidacja szpitali wojskowych będzie dokonywana stopniowo.

Wzrost panicznych nastrojów w Palestynie

Rzym. Agencja Stefani donosi z Bejrutu o stale zwiększającej się liczbie uchodźców z Palestyny. Tamtejszy konsulat Stanów Zjednoczonych oblegany jest przez masy żydów z Palestyny, domagających się udzielenia im wizy wjazdowej do Stanów Zjednoczonych, wszyscy żydzi, posiadający paszporty amerykańskie, starają sie pod wpływem wiadomości o zwycięstwie Niemców na Bałkanach jaknajpredzej opuścić Palestynę, nie troszcząc się o swoich ziomków, którzy takich paszportów nie posiadają. Pierwszą osobą, która podjęła w konsulacie starania o uzyskanie wizy wiazdowej do USA, był nadrabin palestyński Herzog, podobno osobisty przyjaciel Roosevelta. Amerykański konsulat generalny zwrócił się do rządu St. Zjedn. o wysłanie statku transportowego, na którego pokładzie mogliby znaleźć miejsce liczni petenci, chcący opuścić Palestynę. Rzecz prosta, że pod wrażeniem tych wiadomości znaleźli się w Stanach Zjednoczonych wpływowi żydzi, którzy namiejscu podjęli u władz odpowiednie kroki, aby swym ziomkom umożliwić przejazd do Stanów Zjednoczonych. O nastrojach panujących wśród tej kategoryj żydów świadczyć może fakt wyzbywania się majątków i mienia za wszelką cenę. Na uwagę zasługuje również okoliczność, iż wyzbywają się oni posiadanych zapasów waluty funtowej, oddając ją po niżej notowań giełdowych.

Krótkie wiadomości

Wyjadę do Stanów Zjednoczonych, aby tam otwarcie i w sposób jak najbardziej przyjazny zwrócić uwagę, że pomoc amerykańska musi przybrać jak najszersze rozmiary — oświadczył dziś premier australijski Menzies wobec przedstawicieli prasy brytyjskiej. Jak widać, Menzies uległ namowom londyńskim i wbrew swoim pierwotnym zamiarom najszybszego powrotu do Australii, celem zażegnania burzy wybuchłej tam z powodu wysłania Australijczyków do Grecji zboczy do Waszyngtonu.

Przed sądem wojskowym w Marsylii odbył się proces przeciwko 50-ciu komunistom. Wobec 9-ciu oskarżonych postawił komisarz rządowy wniosek o zastosowanie artykułu 76 kodeksu karnego, przewidującego karę śmierci za zdradę tajemnicy wojskowej. W czasie procesu przeciwko 6-ciu zwolennikom do Gaulle'a, odbywającego się w Gannat, dwóch oskarżonych otrzymało kary więzienia jednego względnie dwóch lat, natomiast 3 oskarżonych zostało skazanych po 2 lata więzienia z odroczeniem kary. Trzech oskarżonych uwolniono.

Po przełamanniu niezbyt silnego oporu wojsk chińskich, japońskie oddziały przy poparciu jednostek marynarki wojennej niespodziewanie wylądowały we czwartek w rejonie Kia-Teze w południowo-wschodniej części prowincji Kwantung. Jak informuje oddział prasowy japońskiej armii operującej w Chinach południowych, oddziały te ruszyły dwoma kolumnami wgłąb kraju. Operacje te łączą się ściśle z japońską polityką blokadową.

Pewna liczba londyńskich korespondentów szeregu dzienników hiszpańskich została w poniedziałek zawiadomiona przez władze brytyjskie, iż aż do odwołania nie wolno im podawać żadnych depesz z Anglii. Korespondentami, którym zakazano podawania informacji, są przeważnie przedstawiciele dzienników katolickich.

W kołach lizbońskich oceniają mowę premiera Salazara jako podkreślenie solidarności Portugalii z Europą. Jak oświadczają w tych kołach, mowa ta stanowiła wyraźne stwierdzenie iberyjskiego frontu pokoju, co dla licznych agitatorów wojennych, przypuszczających, iż uda się skłonić Portugalię do zrezygnowania z neutralności, stanowiło wielką niespodziankę.

Islandzki dziennik „Thjodviljinn“, jak donosi korespondent londyński „Svenska Dagbladet“, został zamknięty na zarządzenie brytyjskich wojsk okupacyjnych. Redaktorzy tego dziennika, jak donosi korespondent „Timesa“ z Reykjavik zostali deportowani. Wymieniony dziennik protestował nieustannie przeciwko okupacji wyspy przez Anglików. Jeden z deportowanych redaktorów jest członkiem islandzkiego Altingu.

Zakończenie ucieczki Anglików z Grecji, jak donosi londyński korespondent „Daganes Nyheter“ powitano w Anglii „z uczuciem ulgi“, jakkolwiek nikt nie ma złudzeń co do tego, że Anglia poniosła ciężki cios w Grecji. „Po Dunkierce“ stwierdza np. skromnie „Yorkshire Post“, Churchill przypomniał nam znowu, że wojen nie można wygrywać odwrotami.

Zatrzymany i przewieziony przez Anglików do portu Gibraltarskiego hiszpański parowiec „Cabo Ortagal“ został następnie przez nich zwolniony. Obecnie agencja Stefani dowiaduje się z Madrytu, że statek ten został ponownie zajęty przez Anglików i mimo protestów przytrzymany w Gibraltarze.

Opuszczając ziemię hiszpańską, argentyński minister spraw zagranicznych Ruiz Guinazu wysłał na ręce ministra spraw zagranicznych Hiszpanii Serranno Sunera depeszę dziękczynną za serdeczne przyjęcie i braterską gościnę, z którą miał możność wszędzie się zetknąć. Zapoznał się on dokładnie z duchem Hiszpanii i wolą podniesienia się, w czym widzi on zapowiedź podjęcia historycznych, dobrych stosunków hiszpańsko-argentyńskich.

Złote kule imperjalizmu jankesów

Minister finansów Chile oficjalnie odrzucił propozycję amerykańską udzielenia pożyczki w wysokości 5 milionów dolarów, ponieważ związane z udzieleniem tej pożyczki warunki ze strony waszyngtońskiego banku eksportowo-importowego uważa on za nie do przyjęcia. W związku z tym Niemieckie Biuro Informacyjne pisze: „Mamy tu do zanotowania nowy przykład, jak Stany Zjednoczone usiłują przy pomocy złotych kul forsować swoje imperialistyczne cele w dziedzinie politycznej i gospodarczej. Wymieniony powyżej fakt stanowi nową ilustrację znanej zasady, że Stany Zjednoczone tylko o tyle przestrzegają i „entuzjazmują się“ ideami panamerykańskimi, o ile idą one po linii ich własnych interesów. Jak widać na przykładzie Chile, nie są one zdolne udzielić stosunkowo niewielkiej sumy 5 milionów dolarów południowo-amerykańskiej „siostrzanej republice“ — o której względy zresztą usilnie zabiegają — bez równoczesnego załatwiania politycznych interesów ubocznych“!

Wiadomości potoczne

JĘDRZEJÓW 6 V 1941.

Ostatnia droga wicedziekana ks. Domaszewskiego. Przy tłumnym udziale wiernych i 8-miu księży odbył się pogrzeb proboszcza parafii Imielno i wicedziekana ks. Stanisława Domaszewskiego. Zmarły urodził się w Sandomierskim w r. 1982, nauki średnie ukończył w Warszawie, zaś Seminarium Duchowne w Sandomierzu. Obowiązki proboszcza w Imielnie pełnił przez 7 lat, położywszy wiele pracy i zasług około odnowienia kościoła i podniesienia kultu religijnego wśród parafian. Kazanie żałobne wygłosił ks. prałat Marchewka, proboszcz parafii Bł. Wincentego Kadłubka w Jędrzejowie, ciało zaś na wieczny spoczynek odprowadził ksiądz kanonik i dziekan Jabłoński, proboszcz parafii św. Trójcy w Jędrzejowie. Zwłoki śp. ks. Domaszewskiego spoczęły na cmentarzu w Jędrzejowie.

Pół roku więzienia za kradzież pół metra jęczmienia. Sąd grodzki w Jędrzejowie skazał Stanisława Staszowskiego z Sędowic (gm. Nawarzyce) na sześć miesięcy więzienia za kradzież 50 kg jęczmienia ze stodoły Stanisława Schaba.

WŁOSZCZOWA

Samobójstwo umysłowo chorego. W Slęzanach gm. Lelów popełnił samobójstwo, wieszając się na strychu swego domu 65-letni umysłowo chory Jan Nieroda.

Wojna Iraku z Anglią

(Ciąg dalszy ze strony pierwszej)

Bejrut. Do portu w Basra wpłynął angielski ciężki krążownik i kontrtorpedowiec. Liczba wojsk hinduskich, wysadzonych w Basra oceniana była w sobotę na około 20.000. Wojska te są częściowo zmotoryzowane. Ze strony Iraku zwracają uwagę, że państwo to w razie konieczności może zmobilizować kilkaset tysięcy żołnierzy.

Mieszkańcy miast syryjskich z gorączkowym napięciem śledzą bieg wydarzeń na terenie Iraku. W politycznych kołach Damaszku zwraca się uwagę na fakt, iż bieg wydarzeń w Iraku posiadać może olbrzymie znaczenie dla Syrii, ponieważ dziejowych losów Iraku nie da się oddzielić od losu Syrii. Rząd Iraku otrzymał z Syrii liczne depesze, w których wyrażone są słowa życzliwości i sympatii. Jak donoszą z Palestyny, liczni Arabowie czynią przygotowania do udania się do Iraku na wypadek konieczności udzielenia pomocy rządowi Iraku w razie, gdyby rząd Iraku zechciał zwrócić się z apelem o pomoc do świata arabskiego.

Genewa. W związku z sytuacją w Iraku londyńska służba informacyjna doniosła w piątek wieczorem, iż sytuacja ta uległa „pewnemu napięciu". Jak wynika z informacji londyńskiej służby informacyjnej, rząd Iraku dał polecenie swym wojskom zamknięcia dostępu na lotnisko w Habbaniyah. Na prośbę brytyjskiego rządu w sprawie ściągnięcia tych wojsk, rząd Iraku miał dotychczas nie uczynić zadość. Według dalszej wiadomości londyńskiej służby informacyjnej, artyleria wojsk Iraku miała w ciągu piątku otworzyć ogień na wspomniane lotnisko. W związku z tym Reuter donosi, że brytyjskie wojska odpowiedziały ogniem. Walki miały toczyć się w ciągu całego dnia i obecnie są kontynuowane. Według wiadomości, nadanej przez radiostację Levantu, w okolicy lotniczego portu Habbaniyah miało dojść do zaciętych walk między oddziałami irakijskimi i brytyjskimi.

Berno Szwajcarskie. Z depeszy z Bagdadu podano treść oficjalnego komunikatu irakijskiego, wydanego w piątek wieczorem, z którego wynika, że na lotnisku Habbaniyah zniszczono 5 brytyjskich samolotów, znajdujących się na ziemi. W ciągu piątku zniszczono ogółem 26 samolotów. Lotnicy irakijscy obrzucili lotnisko Habbaniyah 30 tonami pocisków bombowych. Zmotoryzowany oddział brytyjski, który zamierzał opanować posterunek Roudba wraz z lotniskiem w zachodniej części Iraku i oddalony w równej odległości od granicy Syrji, Transjordanii i Nedżdu (Saud-Arabii), został odparty, przy czym wypad ten nie powiódł się. Na polu walki pozostało kilka zniszczonych czołgów brytyjskich.

Nowy Jork. Korespondent w Londynie dziennika „New York Herald Tribune" donosi swej redakcji, że mieszkające na terenie Iraku kobiety i dzieci pochodzenia brytyjskiego ewakuowano do Palestyny.

Sztokholm. Amerykańska ambasada w Turcji miała — według informacji, otrzymanej przez redakcję dziennika „Aftonbladet" z Istambułu — udzielić obywatelom Stanów Zjednoczonych rady, aby nie podejmowali podróży przez terytoria Iraku.

Bejrut. W godzinach wieczornych dnia 1 maja br. młodzież syryjska urządziła przed gmachem irakijskiego konsulatu w Bejrucie żywiołową demonstrację, będącą wyrazem sympatii z powodu zajęcia zdecydowanego stanowiska Iraku w odniesieniu do Anglii. W czasie tej manifestacji wygłoszono kilka mów, zakończonych okrzykami na cześć Iraku. W odpowiedzi na te przemówienia oświadczył konsul irakijski, że między rządem i narodem Iraku panuje jednomyślna zgoda i współdziałanie, oraz zakomunikował, że wyrazi swemu rządowi wyrazy sympatii zademonstrowane przez ludność syryjską.

Skuteczne ataki powietrzne na Anglię

Naczelna komenda niemieckich sił zbrojnych komunikuje: Kilkaset samolotów bojowych bombardowało ubiegłej nocy przez kilka godzin z rzędu niezmiernie skutecznie port zaopatrzeniowy w Liverpoolu. W obiektach położonych nad wschodnim brzegiem Mersey, w suchych dokach, spichrzach zbożowych i magazynach wełny oraz innych ważnych obiektach wojennych wybuchły liczne pożary wielkich rozmiarów oraz olbrzymie z daleka widoczne morza płomieni. Ponadto bombami największego kalibru obrzucono inny ważny punkt przeładunkowy na zachodnim wybrzeżu Anglii środkowej. Dalszych skutecznych ataków powietrznych dokonano na obszary portowe i zakłady przemysłowe w Middlesborough, na wschodnim wybrzeżu Anglii oraz na pewną fabrykę materiałów wojennych i jedno nocne lotnisko w Anglii południowej. W Afryce Północnej oddziały niemieckiego korpusu afrykańskiego, które wtargnęły do fortyfikacyj koło Tobruk, odparły wielokrotne przeciwataki Anglików, wspierane przez wozy pancerne. W ostatnich dniach zestrzelono w toku walk 16 nieprzyjacielskich wozów pancernych i zdobyto kilka dział. W ciągu 2 maja eskadry niemieckich i włoskich bojowych samolotów nurkowych wspieranych przez samoloty bojowe i burzące zaatakowały wielokrotnie z dobrym skutkiem obiekty portowe i fortyfikacje koło Tobruk. Eskadry te bombardowały pozycje artyleryjskie, wozy pancerne i skoncentrowane wojska. W porcie w Tobruk i okręt towarowy większego kalibru odniósł ciężkie uszkodzenia od celnych trafień bomb. We wschodniej części Morza Śródziemnego lotnictwo niemieckie zatopiło w dniu 3 maja w zatoce Suda na Krecie jeden okręt handlowy pojemności 10.000 br. t. rej. i ciężko uszkodziło drugi okręt dużej pojemności. Na wyspie Malcie atakowały niemieckie eskadry samolotów bojowych i nurkowych obiekty portowe w La Valetta, obrzucając celnie bombami państwowe warsztaty okrętowe, magazyny ropy naftowej, pozycje artylerii przeciwlotniczej i doki. Słabe siły nieprzyjacielskie zrzuciły ubiegłej nocy w różnych miejscach zachodnich Niemiec nieznaczną ilość bomb rozpryskowych i zapalających, które nie wyrządziły szkód w obiektach wojskowych ani wojenno-gospodarczych. Wśród ludności cywilnej było kilku zabitych i rannych. Nocne myśliwce i artyleria marynarki zestrzeliły po 1-m nieprzyjacielskim samolocie bojowym.

Skuteczna działalność ofensywna w Cyrenaice

Włoski komunikat wojenny z niedzieli: Eskadry naszych bombowców trafiły bombami ciężkiego kalibru nieprzyjacielski krążownik w zachodniej części Morza Śródziemnego. W Cyrenaice atak na Tobruk czyni dalsze postępy. Nieprzyjacielskie próby przeciwataków, podejmowanych przy poparciu wozów pancernych, zostały z łatwością odparte. Eskadry samolotów włoskich i niemieckich bombardowały kolejno po sobie następującymi falami nieprzyjacielskie okręty stojące na kotwicy, obiekty fortyfikacyjne, pozycje artylerii i koncentracje wojsk nieprzyjacielskich. Bombardowano Marsa Matruk. Spowodowano nieznaczne szkody i kilka ofiar w ludziach. Zestrzelono jeden bombowiec angielski. W Afryce wschodniej działalność artylerii na odcinku Amba-Aladżi.

3 i pół miliarda dolarów

Nowy Jork. Prezydent Roosevelt zwrócił się pisemnie do przewodniczącego komisji budżetowej Izby Reprezentantów, domagając się, by Kongres uchwalił kwotę 3 i pół miliarda dolarów podatków na cele dozbrojenia. Pisma informują, że na wczorajszej konferencji prasowej zaproponował Roosevelt 24-godzinny dzień pracy dla przemysłu zbrojeniowego, jak również 7-dniowy tydzień pracy w tym przemyśle.

W kwietniu zatopiono

przeszło jeden milion ton tonażu okrętowego

Naczelna komenda niemieckich sił zbrojnych komunikuje: Walka z nieprzyjacielską żeglugą handlową była w miesiącu kwietniu szczególnie skuteczną. W miesiącu tym lotnictwo oraz jednostki nawodne i podwodne marynarki wojennej zatopiły łącznie 1.000. 211 brt. brytyjskiego tonażu handlowego lub stojącego na usługach angielskich, z tego około 400.000 brt. na wodach greckich. Ponadto uszkodzono 250 dalszych okrętów. Można przypuszczać, że również część tych okrętów została stracona. Do cyfr tych nie są wliczone okręty nieprzyjacielskie, zatopione względnie uszkodzone wskutek działania min marynarki wojennej i lotnictwa. — Lotnictwo bombardowało rówież ubiegłej nocy przy dobrej widoczności na ziemi obszary nad Merscy. Wśród obiektów portowych w Liverpoolu wybuchły większe pożary i gwałtowne eksplozje. Dalsze ataki powietrzne skierowane były na ważne obiekty wojenne, znajdujące się na południowym i południowo-wschodnim wybrzeżu Anglii. Koło Cromer zniszczono jeden okręt handlowy pojemności 3 tys. brt. — W Afryce północnej oddziały niemieckiego korpusu afrykańskiego w czasie pewnego lokalnego ataku wtargnęły do zacięcie bronionych przsz wojska brytyjskie linii obronnych koło Tobruk. Zajęto większą ilość fortów i wzięto do niewoli kilkuset jeńców. — Nieprzyjaciel zrzucił ubiegłej nocy bomby rozpryskowe i zapalające na szereg punktów wybrzeża zachodnich Niemiec. W podmiejskich dzielnicach Hamburga i w okolicy Bremy i w innych miejscach powstały szkody materialne. Wśród ludności cywilnej było kilka ofiar zabitych i rannych. Myśliwce nocne i artyleria przeciwlotnicza zestrzeliły trzy z pośród atakujących samolotów brytyjskich. Eskadra samolotów myśliwskich Gallanda uzyskała w dniu 1 maja swoje 500 zwycięstwo.

Główna kwatera włoskich sił zbrojnych komunikuje: W Cyrenajce żywa działalność artylerii i oddziałów wywiadowczych przeciwko pozycjom nieprzyjacielskim znajdującym się w fortyfikacjach koło Tobruk. W nocy na 2-go maja samoloty nieprzyjacielskie dokonały ataku na Benghasi. Spowodowano kilka ofiar w ludziach i nieznaczne szkody materialne. Nasza naziemna obrona przeciwlotnicza zestrzeliła jeden bombowiec angielski. W Afryce wschodniej nasze wojska odparły z łatwością gwałtowny atak nieprzyjacielski na odcinku Amba-Aladżi i zadały nieprzyjacielowi dotkliwe straty.

Ostatnie wiadomości

Kanclerz Hitler na wniosek ministra spraw zagranicznych Rzeszy v. Ribbentropa mianował posła Altenburga pełnomocnikiem Rzeszy w Grecji, oraz posła Balzera pełnomocnikiem ministerstwa spraw zagranicznych przy dowódcy wojskowym w Serbii.

Minister spraw zagranicznych Rzeszy von Ribbentrop przyjął w ubiegłą sobotę pierwszego posła Chorwacji dr Branco Benzona, który złożył mu wizytę powitalną.

Jak Reuter donosi z Kapsztadu, premier i naczelny dowódca wojsk południowej Afryki generał Smuts oświadczył w sobotę na posiedzeniu parlamentu, że na żądanie rządu brytyjskiego wojska południowo - afrykańskie zostaną wysłane z Abisyni na pustynię zachodnią.